

8.2 Viestinnän opetussuunnitelma 2021

Sammon keskuslukiossa on Tampereen kaupungin päätöksellä viestinnän painotus.

8.2.1 Viestintäopintojen tavoitteet

Yhteiskunnan aktiivinen jäsen tarvitsee monipuolisia mediataitoja. Viestintävalmiudet ovat yhä tärkeämpiä myös jokaisen arjen ja oman elämän hallinnassa. Osallisuuden kulttuuri kuuluu keskeisenä osana viestintä - ja mediataitojen hallintaan. Viestintäopintojen tavoitteena on, että opiskelija hallitsee uusien mediamuotojen tekemisen, yhteistoiminnallisen ongelmanratkaisun sekä median muokkaamisen.

Viestinnän opintoihin nivoutuvat luontevasti kaikki laaja-alaisen osaamisen osa-alueet:

- hyvinvointiosaaminen
- vuorovaikutusosaaminen
- monitieteinen ja luova osaaminen
- yhteiskunnallinen osaaminen
- eettisyys ja ympäristöosaaminen
- globaali- ja kulttuuriosaaminen.

Viestinnän opintojen tavoitteena on kehittää opiskelijoiden medialukutaitoa, joka näkyy

- kykynä eritellä ja arvioida median viestejä
- median toimintaympäristön ja taustatekijöiden hahmottumisena opiskelijalle
- taitona ilmaista itseään eri medioiden ja kullekin ominaisen tekniikan keinoin
- valmiuksina eettisten ja esteettisten kysymysten vastuulliseen käsittelyyn niin median sisällöntuottajana, käyttäjänä kuin koko mediakäyttäytymisessään.

8.2.2 Viestintäopintojen luonne ja arviointi

Viestinnän opinnoissa on tilaa omalle aktiivisuudelle, omalle tekemiselle ja tutkimiselle. Käytännön työskentely nivoutuu kursseilla teoriaan ja analysointiin. Opintojaksoilla totutaan työskentelemään itsenäisesti, kantamaan vastuuta ryhmässä ja viemään läpi monivaiheisia projekteja. Kursseilla ovat keskeisessä roolissa myös erilaiset koulun ulkopuoliset yhteistyökumppanit ja niihin liittyvät projektityöt. Opiskelijat totutetaan myös ottamaan huomioon tekijänoikeudet ja tietosuoja.

Arviointi perustuu oman työprosessiin hallintaan ja annettuihin näyttöihin, jotka määritellään erikseen kunkin kurssin alussa. Oppiaineen luonteen vuoksi kurssien itsenäinen suorittaminen ei yleensä ole mahdollista. Poikkeuksen muodostavat projektikurssit, joiden suoritus koostuu itsenäisistä erikseen sovittavista töistä.

8.2.3 Viestinnän oppimäärä

Viestinnän oppimäärään sisältyy vähintään 16 opintopistettä painotuksen mukaisia opintoja.

Viestintälinjalaisille kuuluu kolme pakollista opintojaksoa (VIK1, VIK2 ja VIK 3), jotka luovat portaikon myöhemmille syventäville ja vapaasti valittaville opintojaksoille.

Yleislinjalle valitun opiskelijan on mahdollista suorittaa puolipitkä viestintä, josta hän saa erillisen todistuksen. Puolipitkän viestinnän opiskelijan tulee suorittaa vähintään kahdeksan opintopistettä viestintää. Osana viestinnän opintoja on mahdollista suorittaa median lukiodiplomi.

Varsinaiset viestinnän opiskelijat – vähintään 16 opintopistettä viestintää

Viestinnän pakolliset opintojaksot

- Perehdytys viestintään (VIK1 laajuus 1 op)
- Journalismi 1 (VIK2 laajuus 2 op)
- Audiovisuaalinen ilmaisu 1 (VIK3 laajuus 4 op)

Tämän jälkeen opintojaan voi rakentaa vapaasti erikoistuen muille perus-, jatko- tai projektikursseille. Opinnoissa tulee huomioida se, että kunkin aineen 1. opintojakso olisi ihanteellista suorittaa ennen jatkokursseille pääsyä.

Yleislinjan puolipitkän viestinnän opiskelijat – vähintään 8 opintopistettä viestintää vapaasti valiten.

Kaikki Sammon keskuslukion opiskelijat voivat valita viestinnän opintojaksoja, mikäli opintojaksolla on tilaa. Myös mediadiplomin voi suorittaa kuka tahansa opiskelija, jolla on suoritettuna vähintään diplomin edellyttämät 8 opintopistettä viestinnän opintoja.

VIESTINNÄN KOULUKOHTAISET OPINTOJAKSOT

VIESTINTÄLINJAN PAKOLLISET OPINTOJAKSOT

1. Perehdytys viestintään VIK1 (1op)

Tavoitteet

Perehdytyskurssin tavoitteena on esitellä uusille opiskelijoille viestinnän kentän toimintaperiaatteita, osa-alueita ja toimijoita. Perehdytyskurssin tarkoituksena on, että opiskelija kokee itsenä vastuulliseksi mediakentän toimijaksi ja osaa ilmaista itseään suullisesti ja kirjallisesti. Tavoitteena on viestinnän keskeisen käsitteistön ymmärtäminen ja mediakentän hahmottaminen. Mediaa tarkastellaan sekä vastaanottajan että tuottajan näkökulmasta. Opintojaksolla tutustutaan viestinnän opintoihin, alan jatko-opiskelumahdollisuuksiin ja työpaikkoihin.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija tutustuu tiedon hankinnan menetelmiin ja lähdekritiikkiin.
- Opiskelija oppii sisällön tuottamisen perusteet ja niihin liittyviä työprosesseja.
- Opiskelija harjaantuu työskentelemään itsenäisesti ja ryhmässä ja pohtii osallisuutta.
- Opiskelija harjoittelee suullista ja kirjallista itseilmaisua.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä, kun sovitut suoritukset on tehty.

2. Journalismin perusteet VIK2 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla tutustutaan journalismin peruskäsitteisiin ja malleihin sekä analysoidaan journalismin tehtävää, toimintatapoja ja niihin vaikuttavia tekijöitä. Opiskelijat perehtyvät toimituksen ammatteihin.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija harjoittelee erilaisia journalistisia juttutyyppejä.
- Opiskelija tutustuu haastatteluun menetelmänä.
- Opiskelija tutustuu mediaetiikkaan.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

3. Audiovisuaalinen ilmaisu VIK3 (4 op)

Tavoitteet

Opintojakson loputtua opiskelijalla tulisi olla perusvalmiudet tulkita ja analysoida valokuvaa ja videokuvaa, ymmärtää kuvallisen viestinnän perinteitä, lainalaisuuksia ja menetelmiä sekä tuntee kuvauksen peruslaitteita ja niiden käyttömahdollisuuksia.

Tavoitteena on, että opintojakson jälkeen opiskelija hallitsee videotekniikan ja valokuvauksen perusasiat ja osaa soveltaa oppimaansa käyttäessään erilaisia laitteistoja käsitellä laitteistoa. Opintojaksoon sisältyy kameran, editointilaitteiston, valojen ja äänityskaluston käytön opettelua.

Painotus on omakohtaisessa tekemisessä, teoriaa on asioiden alustamiseksi. Laitteisiin ja tekemiseen tutustutaan ryhmässä ja itsenäisesti pienimuotoisia harjoitustöitä tekemällä.

Keskeiset sisällöt

- Opintojaksolla perehdytään video- ja valokuvailmaisuun ja -tuotantoon harjoituksilla. Harjoitusten tavoitteena on kehittää opiskelijan taitoja ilmaista itseään visuaalisen ja audiovisuaalisen viestinnän keinoin.
- Opintojakso tarjoaa välineitä audiovisuaalisen ja visuaalisen viestinnän mm. erilaisten kuvien, TV-ohjelmien ja elokuvien arviointiin.
- Opintojakson tarkoitus on tutustuttaa opiskelijat lyhyesti myös äänen ja äänitekniikan perusteisiin sekä mahdollisuuksiin sähköisessä viestinnässä.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

VIESTINTÄLINJAN VALINNAISET OPINTOJAKSOT

4. Ilmais- ja esiintymistaidon perusteet VIK4 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla pyritään luomaan ilmaisulle turvallinen ilmapiiri, jossa vuorovaikutus toimii ja opiskelija rohkaistuu laajentamaan omaa taitoaan sekä pääsee kokonaisilmaisun kehittämiseen.

Keskeiset sisällöt

- Opintojaksolla keskiössä on löytää omia uusia ilmaisuvälmiuksia.
- Opintojaksolla opitaan tunnistamaan esiintymisjännitys normaalina psykofyysisenä ilmiönä ja kääntämään se oman esiintymisen eduksi.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

5. Journalismin jatkokurssi VIK5 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään ensimmäisellä journalismin kurssilla opittuja taitoja. Tärkeää on myös oppia työskentelemään vastuullisesti toimitusyhteisön jäsenenä. Lisäksi pohditaan toimittajan eettistä ja yhteiskunnallista vastuuta.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy kirjoittajana ja löytää omaäänisiä tapoja ilmaista itseään.

- Opiskelija syventää journalismin taitojaan erilaisissa juttutyypeissä.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

6. Valokuvauksen jatkokurssi VIK6 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään audiovisuaalinen ilmaisu 1 -kurssilla opittuja taitoja eteenpäin. Opintojakson tavoitteena on antaa oppilaalle perustiedot valokuvalla vaikuttamisesta ja sen kritiikistä, laajentaa opittuja taitoja sekä perehtyä kuvalliseen kerrontaan.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy valokuvaajana ja löytää tapoja ilmaista itseään.
- Opiskelija syventää valokuvaamisen ja kuvankäsittelyn taitojaan.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

7. Videokuvauksen jatkokurssi VIK7 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla kehitetään audiovisuaalinen ilmaisu 1 -kurssilla opittuja taitoja eteenpäin. Opintojakson tavoitteena on antaa oppilaalle perustiedot videokuvalla vaikuttamisesta ja sen kritiikistä, laajentaa opittuja taitoja sekä perehtyä kuvalliseen kerrontaan. Tavoitteena on vahvistaa myös videotuotannossa olennaista ryhmätyöskentelyä ja kykyä päätöksentekoon.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy videokuvaajana ja löytää tapoja ilmaista itseään.
- Opiskelija syventää videokuvaamisen ja editoinnin taitojaan.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

8. Ilmais- ja esiintymistaidon jatkokurssi VIK8 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla syvennetään ensimmäisen kurssin osaamista ja kohdennetaan huomio enemmän kohti teatteri- ja näyttämöilmaisua. Annetaan opiskelijalle mahdollisuus tuottaa ja kehittää omaa ilmaisuspektriään. Luodaan dynaamisia näyttämötilanteita, joissa opiskelija tajuaa oman paikkansa luovana esiintyvän ryhmän jäsenenä. Kehitetään opiskelijan spontaanisuutta ja heittäytymiskykyä improvisaation keinoin.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy esiintyjänä.
- Opiskelija kehittää näyttämöilmaisuaan.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan arvosanalla 4-10, kun sovitut suoritukset on tehty.

9. Samke TV VIK9 (1–6 op)

Tavoitteet

Opiskelijat tekevät projektina koulun omaa TV-lähetystä. Opiskelija oppii uutislähetysten rakentamisen suunnittelusta ja ideoinnista toteutukseen asti eri rooleissa. Kurssia voi suorittaa koko lukio-opiskelun ajan ja siitä saa kurssimerkinnän vuosittain suorittamansa työmäärän mukaan.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy esiintyjänä, kuvaajana, taustatoimittajana, editoijana tai muussa tv-tuotantoon liittyvässä roolissa.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä, kun sovitut suoritukset on tehty. Opintojaksosta voi saada 1–6 opintopistettä oman työmääränsä perusteella.

10. Toimitustyö VIK10 (1–6 op)

Tavoitteet

Opiskelijat tekevät projektina koulun verkkomediaa ja oppivat erilaisia toimituksen rooleja ja mediaetiikkaa.

Keskeiset sisällöt

- Opiskelija kehittyy kirjoittajana, editoijana, valokuvaajana tai kuvittajana valitsemansa roolin mukaan.
- Opiskelija harjaantuu media-alan työelämän käytänteisiin ja tottuu julkiseen työskentelyyn.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä, kun sovitut suoritukset on tehty. Opintojaksosta voi saada 1–6 opintopistettä oman työmääränsä perusteella.

11. Vuosikirja VIK11 (2 op)

Tavoitteet

Kurssilla tarkastellaan julkaisun teon periaatteita ja harjoitellaan julkaistavaksi tarkoitettujen tekstien kirjoittamista. Kurssilla toteutetaan Sammon keskuslukion vuosikirja.

Keskeiset sisällöt

- Opintojaksolla valmistetaan julkaisu ideoinnista painotuotteeksi. Opintojaksolla tutustutaan erilaisiin lehtiteksteihin ja niiden tuottamiseen ja opiskellaan taittamisen alkeet.
- Opintojaksolla ideoidaan, kuvitetaan ja kirjoitetaan julkaistavaksi tarkoitettuja tekstejä yksin ja yhdessä muiden kurssilaisten kanssa.
- Opintojaksolla toteutetaan myös vuosikirjan markkinointi.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä, kun sovitut suoritukset on tehty.

12. Musikaali VIK12 (2–4 op)

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on tuottaa aineiden välisenä yhteistyönä musikaali. Musikaali koostuu kokonaisuudesta, johon kuuluu musiikin tuottaminen, näytteleminen, laulaminen, soittaminen, tanssiminen, lavastaminen ja puvustaminen sekä ääni- ja valotekniikan rakentaminen ja hoitaminen esityksissä.

Keskeiset sisällöt

- Musikaalia valmistaessa opitaan taiteellista ilmaisua itse valitun painotuksen kautta, yhteistyötaitoja sekä suunnittelua ja suunnitelmien toteuttamista annetussa aikataulussa.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä, 2–4 op tehdyn työmäärän mukaisesti.

13. Käsikirjoittaminen VIK13 (2 op)

Tavoitteet

Opintojaksolla valmistetaan luovan kokonaisuuden käsikirjoitus.

Keskeiset sisällöt

- Opintojaksolla valotetaan käsikirjoittajan ammatin arkea ja eri puolia. Opiskelija tutustuu elokuva-, tv-, näytelmä- tai kuunnelmakäsikirjoittajan työhön ja harjoittelee itse erilaisten käsikirjoitusten kirjoittamista.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä.

14. Tapahtumatuotanto VIK14 (2 op)

Tavoitteet

Opiskelija tuntee tuottajan asemaa ja tehtäviä eri kulttuuri- ja viihdetuotannon aloilla. Opiskelija ymmärtää markkinoinnin ja tiedotuksen suunnittelua ja tiedostaa sen merkitystä. Opiskelija hallitsee markkinointi- ja tiedotussuunnitelmien tekemisen perusteet. Opiskelija ymmärtää työryhmyöskentelyn merkityksen ja kykenee toimimaan osana tuotannollista tiimiä.

Keskeiset sisällöt

- Opintojakson aikana valmistetaan tapahtuman tuotantoa esimerkiksi markkinoinnin ja tiedotuksen osalta.
- Kurssiin kuuluu kontaktiopetusta, koulun ulkopuolisille suunnattu kulttuuritapahtuman suunnittelu, organisointi, järjestely, budjetointi ja toteutus.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä.

15. Projektikurssi VIK15 (1–6 op)

16. Projektikurssi VIK16 (1–6 op)

17. Projektikurssi VIK17 (1–6 op)

Tavoitteet

Opintopisteiden myöntämisen perusteina pitää olla tarvittava määrä näyttöjä opiskelijan sitoutumisesta erilaisiin projekteihin. Projektit voivat olla yhdessä koulun ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa toteuttavia viestintäprojekteja tai esimerkiksi koulun tapahtumien dokumentointi, ääni- ja valotekniikan hoitaminen tai opettajan erikseen määrittelemä, kurssisisällöstä poikkeava suoritus.

Keskeiset sisällöt

- Oma aktiivinen toiminta sovitussa projektissa.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä.

18. Studiokuvauksen lyhytkurssi VIK 18 (1op)

Tavoitteet

Opiskelija oppii valokuvastudiossa kuvaamisen perusteet

Keskeiset sisällöt

- Studiokuvauksen perustaitojen hallinta.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä.

19. Podcast-kurssi VIK 19 (1op)

Tavoitteet

Opiskelija oppii podcast-tuotannon perusteet.

Keskeiset sisällöt

- Podcast-ohjelman tuottaminen.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä.

20. Mediadiplomi VIK 20/MELD5 (2op)

Tavoitteet

Mediadiplomiopintojaksolla opiskelija tekee lukiodiplomin valitsemaltaan median alalta. Lukiodiplomityössä hän osoittaa valitsemansa median tekniikan ja ilmaisun hallintaa. Opiskelija tekee työn itsenäisesti Opetushallituksen valtakunnallisten ohjeiden pohjalta. Opettaja valvoo työskentelyprosessin etenemistä. Median lukiodiplomin perustana ovat opiskelijan lukioaikanaan suorittamat mediaan liittyvät opinnot. Diplomin suorittamisen vähimmäisvaatimuksena on 8 opintopistettä viestinnän kursseista, ja työ ajoittuu opintojen loppuvaiheeseen.

Keskeiset sisällöt

- Lukion mediadiplomityön valmistuminen.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä ja median lukiodiplomi Opetushallituksen arviointikriteerien mukaan asteikolla 4–10.

21. Teatteridiplomi VIK 21/TELD8 (2op)

Tavoitteet

Teatterin lukiodiplomin suorittamisessa noudatetaan opetushallituksen antamaa kansallista opetussuunnitelmaa.

Teatterin lukiodiplomin suorittamisen tavoitteena on taiteellisen oppimisprosessin vahvistaminen. Siinä pyritään draamallisten ja teatteri-ilmaisullisten taitojen vahvistamiseen, vuorovaikutustaitojen kartuttamiseen ja itsearvioinnin kehittämiseen. Oppilas tekee ryhmässä tai yksin jotain teatterin osa-aluetta koskevan itsenäisen työn. Samassa ryhmässä voi olla myös henkilöitä, jotka diplomia eivät suorita. Oppilas laatii oman kirjallisen työsuunnitelman ohjaavalle opettajalle ennen diplomien aloittamista ja produktion valmistuttua tekee ohjaavalle opettajalle itsereflektion. Ohjaava opettaja kutsuu teoksen toiseksi arvioijaksi teatterialaa tuntevan henkilön. Oikeus tehdä teatterin lukiodiplomi on niillä opiskelijoilla, jotka ovat suorittaneet vähintään 6 opintopistettä ilmaisutaitoon liittyvillä opintojaksoilla.

Keskeiset sisällöt

- Lukion teatteridiplomityön valmistuminen.

Arviointi

Opintojakso arvioidaan S-merkinnällä ja teatterin lukiodiplomi Opetushallituksen arviointikriteerien mukaan asteikolla 4–10.